

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžrk/7/2020
Identifikačné číslo spisu: 1016200119
Dátum vydania rozhodnutia: 10.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1016200119.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu: P. Ľ. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX C., právne zastúpený: JUDr. Eva Mišíková s. r. o., so sídlom Laurinská 2, 811 01 Bratislava, IČO: 42 361 397, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností, so sídlom Ružová dolina 27, 821 09 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 93/2015-IBa zo dňa 24.11.2015, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/14/2016-41 zo dňa 5. októbra 2017, takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom konania náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Rozsudkom č. k. 1S/14/2016-41 zo dňa 5. októbra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „správny súd“ alebo „krajský súd“) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. Co 93/2015-IBa zo dňa 24.11.2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému nepriznal. Žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu podané proti rozhodnutiu Okresného úradu Senec, katastrálneho odboru č. C-13/2015/fia zo dňa 14.09.2015 (ďalej aj ako „rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa“) a uvedené rozhodnutie potvrdil.

2. Správny orgán prvého stupňa dotknutým rozhodnutím rozhodol o návrhu žalobcu o zmenu údajov schváleného registra obnovennej evidencie pozemkov v katastrálnom území M. S. M. tak, že: „1. v súlade s § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. návrh P. Ľ. E. o zapísanie vlastníckeho práva k pozemkom

registra E KN parc. č. 178/1, parc. č. 178/2, parc. č. 178/3, parc. č. 178/5, parc. č. 183/1, parc. č. 183/2, parc. č. 183/3, parc. č. 230/1, parc. č. 231/1 výlučne v prospech P. L. E., bytom S. XX, XXX XX C. neschvaľuje, 2. v súlade s § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. opravuje údaje schváleného registra nasledovne: na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. M. S. M., na ktorom sú evidované nehnuteľnosti parcely registra E katastra nehnuteľností parc. č. 178/1 orná pôda o výmere 5300 m², č. 178/2 orná pôda o výmere 5057 m², č. 178/3 orná pôda o výmere 4998 m², parc. č. 178/5 orná pôda o výmere 4948 m², parc. č. 173/1 orná pôda o výmere 10116 m², parc. č. 173/2 orná pôda o výmere 9492 m², parc. č. 173/3 orná pôda o výmere 9746 m², parc. č. 230/1, orná pôda o výmere 17427 m², parc. č. 231/1 ostatné plochy o výmere 200 m², zruší v časti B Vlastníci a iné oprávnené osoby, účastníka právneho vzťahu: Vlastník 1. Q. P. rod. H., v správe Slovenského pozemkového fondu, spoluvlastnícky podiel 1/1, titul nadobudnutia pozemkovoknižná vložka č. 188, ROEP PVZ - 82/2012, zapíše v časti B: Vlastníci a iné oprávnené osoby, účastníka právneho vzťahu: Vlastník 1. S.. A.Á. E., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, dátum úmrtia:XX.XX.XXXX, naposledy bytom R. XX, XXX XX C., v správe SPF, spoluvlastnícky podiel 1/3, titul nadobudnutia: kúpnopredajná zmluva zo dňa 20.08.1948, ČD 2671/1948, PKV č. 188, Účastník právneho vzťahu: Správca 4. Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17335345, Iné údaje: K vlastníkovi por. č. 1, 2, 3 je pod por. č. 4. správa na všetky parcely tohto listu vlastníctva. Ostatné údaje na liste vlastníctva ostávajú nezmenené.“

3. V napadnutom rozsudku krajský súd poukázal na ustanovenia § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 7 ods. 5, ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“), § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 34 ods. 1, ods. 2, § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej ako „správny poriadok“), § 491 ods. 1, § 190 SSP a konštatoval, že postup žalovaného a prvostupňového správneho orgánu bol v súlade so zákonom a žalobné námietky ničím neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného ako to navrhoval žalobca.

4. Predovšetkým správny súd považoval za primárne pripomenúť, a správne na to poukázal žalovaný, že konanie podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. slúži v podstate len na zmenu údajov registra obnovenej evidencie pozemkov v prípadoch, ak sa preukáže ich nesprávnosť. Nie je však v právomoci orgánu verejnej správy, teda žalovaného a prvostupňového Okresného úradu Senec, aby v konaní o obnove evidencie pozemkov rozhodoval v prípade „sporu o vlastníctvo“ o určení vlastníckeho práva k pozemkom (bližšie pozri rozhodnutie č. 43 publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 4/2017). Správne a súladne potom so zákonom a uvádzaným rozhodnutím č. 43 postupoval prvostupňový orgán (a aj žalovaný), ak o návrhu žalobcu zo dňa 23.04.2015 rozhodoval len na základe dôkazov preukazujúcich nesporné skutočnosti a za tieto dôkazy považoval kúpnopredajnú zmluvu zo dňa 20.08.1948 v spojení s dielčou zmluvou zo dňa 30.12.1948. Z týchto nesporných dôkazov jednoznačne a správne vyplynulo nadobudnutie vlastníckeho práva právnenému predchodcovi žalobcu S.. A. E. podiel 1/3-ina z celku tak, ako to konajúce orgány zdôvodnili a v rozhodnutí argumentovali. Ďalšie žalobcom predložené dôkazy (potvrdenia o úhrade kúpnej ceny, či prehlásenia) sú dôkazy k sporným otázkam týkajúcich sa vlastníckeho práva k 2/3-inám nehnuteľnosti. O týchto sporných otázkach nemá právomoc rozhodovať orgán verejnej správy, ale len v rámci uplatnenej určovacej civilnej žaloby všeobecný súd.

5. Podľa krajského súdu nebolo možné súhlasiť ani s požiadavkou priameho zápisu vlastníckeho práva v rámci tohto konania na žalobcu. Po právoplatnosti rozhodnutia súdu bude preto povinnosťou žalobcu domáhať sa zápisu vlastníckeho práva až po prejednaní novoobjaveného dedičstva ako napokon bol žalovaným poučený.

6. Vzhľadom na uvedené skutočnosti správny súd žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol a podľa § 167 ods. 1 SSP žalobcovi, ktorý bol vo veci neúspešný, náhradu trov konania proti žalovanému nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

7. Dňa 11.12.2017 podal žalobca (ďalej aj ako „sťažovateľ“) prostredníctvom právneho zástupcu kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, alternatívne aby rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vráti na ďalšie konanie. Podľa žalobcu krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je daný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

8. Podľa sťažovateľa nesprávne právne posúdenie veci spočíva v tvrdení správneho súdu obsiahnutom v ods. 27 napadnutého rozsudku, ktorého znenie je podľa sťažovateľa bezpochybným odkazom na § 32 ods. 1 a ods. 2 správneho poriadku, pričom poukázal aj na ustálenú judikatúru, rozsudok sp. zn. 3Sžp/12/2011, podľa ktorého z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že správny poriadok sa opiera o zásadu materiálnej pravdy. Jej uplatnenie v správnom konaní v prvom rade predpokladá dôsledné zistenie podkladov pre rozhodnutie. Je povinnosťou správneho orgánu zistiť všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, na dokazovanie použiť všetky prostriedky, ktoré vedú k zisteniu a objasneniu veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi a doplniť podklad pre rozhodovanie do tej miery, aby bol spoľahlivým základom pre jeho rozhodovanie. Táto povinnosť sa vzťahuje tak na prvostupňový ako aj druhostupňový orgán, až do vydania rozhodnutia. Z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že rovnako na konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona č. 180/1995 Z. z. sa vzťahuje správny poriadok, a teda aj zásada materiálnej pravdy. Sám krajský súd v ods. 29 napadnutého rozsudku uviedol, že podľa § 6 ods. 1 zákona 180/1995 Z. z. podklady potrebné na zostavenie registra sa zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov zistených najmä pri prešetrovaní v obci. Pokiaľ sa teda na konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona č. 180/1995 Z. z. vzťahuje zásada materiálnej pravdy, podľa ktorej je povinnosťou správneho orgánu zistiť všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, na dokazovanie použiť všetky prostriedky, ktoré vedú k zisteniu a objasneniu veci, krajský súd v napadnutom rozsudku nesprávne právne posúdil rozhodnutie správneho orgánu ktorý túto zásadu neaplikoval v právom požadovanom obsahu a rozsahu, keď svoje rozhodnutie o. i. odôvodnil tak, že „posudzoval výlučne kúpnu zmluvu ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva a nie je oprávnený posudzovať potvrdenia o úhrade kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti a rôzne časté vyhlásenia v nadväznosti na zmenu vlastníctva nehnuteľností jedine iba v prospech odvolateľa resp. jeho právneho predchodcu“.

9. Sťažovateľ má za to, že správny orgán je povinný posudzovať všetky prostriedky, ktoré vedú k zisteniu a objasneniu veci vrátane potvrdenia o úhrade kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti a čestné vyhlásenia v nadväznosti na zmenu vlastníctva nehnuteľnosti a rozhodnutie krajského súdu malo vychádzať z takéhoto právneho posúdenia veci, v opačnom prípade rozhodnutie krajského súdu popiera zásadu materiálnej pravdy v správnom konaní - v konaní podľa zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom.

10. Ďalej sťažovateľ poukázal na § 34 ods. 1, ods. 2 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR, R 26/1987, a uviedol, že ako dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zisťovať skutočný stav veci: najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a organizácií, listiny a ohliadku a výsluch svedkov. V zmysle rozhodnutia Krajského súdu Košice sp. zn. 4S 77/93 (R 30/1994), správny orgán je na účel spoľahlivo zisteného stavu veci povinný zaobstarat' si potrebné podklady pre rozhodnutie. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu ČR, sp. zn. 8As/12/2006, predloženie písomnosti o vyhlásení osoby, ktorá nie je účastníkom konania, nebráni správnomu orgánu, aby túto písomnosť, ktorá je označená ako čestné vyhlásenie, hodnotil ako dôkaz listinou.

11. Na základe uvedených ustanovení má sťažovateľ za to, že je opäť v rozpore so zásadou materiálnej pravdy, ak správny orgán niektoré dôkazné prostriedky skúma a niektoré nie, hoci slúžia riadnemu objasneniu veci a správnomu orgánu boli dokonca účastníkom konania predložené, teda tieto ani nemusel zaobstarávať.

12. Z rozhodnutia správneho orgánu rovnako ani z rozhodnutia krajského súdu nie je nijako zrejmé,

akým výkladom (právnym posúdením veci) príslušných zákonných ustanovení je právne komfortné vyvodiť záver, že správny orgán je oprávnený posudzovať kúpno predajnú zmluvu zo dňa 20.08.1948 v spojení s dielčou zmluvou zo dňa 30.12.1948, ale zároveň správny orgán nie je oprávnený posudzovať potvrdenia o úhrade kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti a rôzne čestné vyhlásenia, keď ide o riadne dôkazné prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi, súčasne predložené v konaní sťažovateľom ako navrhovateľom.

13. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 258/2012 z 11.07.2012 z čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkazovými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Hoci vnútroštátny súd má určitú mieru uváženia pri výbere argumentov v konkrétnom prípade a pri pripúšťaní dôkazov podporujúcich návrhy strán, orgán verejnej moci je povinný zdôvodniť svoj postup uvedením dôvodov pre svoje rozhodnutia (nález ÚS SR sp. zn. I.ÚS 355/2015 zo 16.12.2015).

15. Sťažovateľ sa svojou žalobou na preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu domáhal na právnom základe ust. § 244 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. OSP. Svojou žalobou sťažovateľ na základe uvedených skutočností žiadal, aby príslušný súd vydal rozhodnutie, ktorým zrušuje napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a vracia vec správneho orgánu na ďalšie konanie, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, keď sťažovateľ má za to, že:

- na konanie podľa zákona č. 180/1995 Z. z. sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,
- správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie (§ 32 ods. 1, ods. 2 správneho poriadku),
- správny poriadok sa opiera o zásadu materiálnej pravdy, ktorej uplatnenie v správnom konaní predpokladá dôsledné zistenie podkladov pre rozhodnutie a je teda povinnosťou správneho orgánu zistiť všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, na dokazovanie použiť všetky prostriedky, ktoré vedú k zisteniu a objasneniu veci (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžp/12/2011 z 08.09.2011),
- na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi, pričom dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka (§ 34 ods. 1, ods. 2 správneho poriadku),
- je nesprávnym právnym posúdením veci, ak správny orgán postupuje a argumentuje tak, že „nie je oprávnený posudzovať potvrdenia o úhrade kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti a rôzne čestné vyhlásenia“,
- práve argumentácia správneho orgánu (v tomto prípade uvedená argumentácia, že „nie je oprávnený posudzovať potvrdenia o úhrade kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti a rôzne čestné vyhlásenia“) má byť predmetom konania o žalobe na preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu v správnom súdnictve - podľa ustálenej súdnej judikatúry (nález Ústavného súdu SR č. k. IIÚS 127/07-21, alebo napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/84/2007) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektoval i príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

16. Sťažovateľ ďalej namietal, že krajský súd svoje rozhodnutie sústreďoval na priebeh správneho konania, a nie na právne posúdenie veci, či je správny orgán oprávnený právne posudzovať vec tak, že „nie je oprávnený posudzovať potvrdenia o úhrade kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti a rôzne čestné vyhlásenia, teda dôkazy - listiny, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi a ktorými možno so zreteľom na zásadu materiálnej pravdy zistiť a objasniť skutočný stav veci.

17. Sťažovateľ tiež konštatoval, že z napadnutého rozhodnutia ani z postupu správnych orgánov nie je zrejmé, v čom spočíva krajským súdom konštatovaná „spornosť“ týkajúca sa vlastníckeho práva k pozemkom, keďže sťažovateľ má za to, že je jediným subjektom, okrem subjektov verejnej moci, ktorý k predmetným pozemkom uplatňuje svoje vlastnícke právo. Naopak, žalobca už vo svojich predchádzajúcich podaniach uvádzal, že osoby A. Z. a S. C., ani žiadne iné tretie osoby, majú na zreteľ právne a skutkové okolnosti prevodu vlastníctva a držby k predmetným nehnuteľnostiam, nikdy v predchádzajúcom období nevzniesli žiadne nároky k predmetným nehnuteľnostiam, a to ani voči predávajúcej P. Q., kupujúcemu A. E. alebo orgánom verejnej moci, vykonávajúcim správu nehnuteľnosti.

18. Krajský súd podľa sťažovateľa svojim právnym posúdením veci konštatuje - vytvára spornosť týkajúcu sa vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v situácii, keď:

- sťažovateľ všetkými dostupnými prostriedkami preukázal svoj nárok na vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam,
- osoby A. Z. a S. C., ako figurujúci účastníci zmluvných vzťahov, nikdy v predchádzajúcom období nevzniesli žiadne nároky k predmetným nehnuteľnostiam,
- žiadna iná osoba, okrem orgánov verejnej moci, nevzniesla žiadne nároky k predmetným nehnuteľnostiam,
- žiadny orgán verejnej moci v predchádzajúcich konaniach nepreukázal- neuviedol vznesenie nároku k predmetným nehnuteľnostiam zo strany inej tretej osoby.

19. Ku konštatovaniu krajského súdu, že nie je v právomoci orgánu verejnej správy, aby v konaní o obnove evidencie pozemkov rozhodoval v prípade „sporu o vlastníctvo“ o určení vlastníckeho práva k pozemkom, správne a súladne potom so zákonom a rozhodnutím č. 43 publikovaným v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 4/2017, postupoval prvostupňový orgán, ak o návrhu žalobcu rozhodoval len na základe dôkazov preukazujúcich nesporné skutočnosti. Sťažovateľ má za to, že zo strany krajského súdu ide o nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k aplikovaniu uvedeného rozhodnutia, keďže riadne preukázal nesprávnosť údajov registra obnovennej evidencie pozemkov, resp. riadne preukázal svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, „spor o vlastníctvo“ nie je daný z dôvodov uvedených pod písm. d/ kasačnej sťažnosti. Právny záver je v predmetnom prípade založený na skutkovo diametrálne odlišnom stave, keď predmetom konania bolo posudzovanie zaopatrovacej zmluvy, ktorá sa ukázala ako absolútne neplatná, prevádzajúcim subjektom podľa zaopatrovacej zmluvy bola osoba, ktorá nebola vlastníkom prevádzaných nehnuteľností, spornosť určenia vlastníctva predstavuje vznesenie nesúhlasu v ROEP konaní zo strany dediča katastrom evidovaného vlastníka predmetných nehnuteľností. Podľa sťažovateľa ak krajský súd pristupuje k aplikovaniu rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, má ísť o aplikáciu na skutkovo totožné situácie, nie o účelovú aplikáciu. Sťažovateľ má zároveň za to, že zámerom rozhodnutia č. 43 nebolo zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky negovanie bez ďalšieho účelu konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim, ktorým sa podľa § 1 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov.

20. Záverom sťažovateľ zhrnul, prečo podľa neho krajský súd v konaní a pri rozhodovaní rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci spočívajúcom vo:

- vadách aplikácie zásady materiálnej pravdy v správnom konaní,
- vadách posudzovania arbitrárnosti konania správneho orgánu spočívajúce v ignorovaní hodnotenia predložených dôkazov,
- nenaplnení účelu konania o žalobe na preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu z dôvodu

nesprávneho právneho posúdenia veci správnym orgánom, keď krajský súd svoje rozhodnutie sústreďuje na skutkový priebeh správneho konania, a nie na právne posúdenie veci, či je správny orgán oprávnený právne posudzovať vec tak, že „nie je oprávnený posudzovať potvrdenia o úhrade kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti a rôzne čestné vyhlásenia“, teda dôkazy - listiny, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi a ktorými možno so zreteľom na zásadu materiálnej pravdy zistiť a objasniť skutočný stav veci,

- konštatovaní - vytváraní „spornosti vlastníctva“ v situácii, keď sťažovateľ všetkými dostupnými prostriedkami preukázal svoj nárok na vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam a zároveň žiadna iná osoba, okrem orgánu verejnej moci, nevzniesla žiadne nároky k predmetným nehnuteľnostiam, ani žiadny orgán verejnej moci v predchádzajúcich konaniach nepreukázal - neuviedol vznesenie nároku k predmetným nehnuteľnostiam zo strany inej tretej osoby,

- vadách aplikácie rozhodnutia č. 43 publikovaného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 4/2017.

21. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 09.01.2018, v ktorom uviedol, že rozsudok krajského súdu považuje za právne správny a dokazovanie, ktoré sťažovateľ žiadal, prekračuje rámec dokazovania v konaní podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. a tieto dôkazy môže vyhodnotiť jedine súd v občianskoprávnom konaní. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol a rozsudok krajského súdu potvrdil.

III.

Konanie na kasačnom súde

22. Prvotne Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako neprípustnú odmietnuť. Uznesením č. k. 6Sžrk/1/2018-85 zo dňa 17. apríla 2019 Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť odmietol podľa § 459 písm. b/ SSP. Žalobca podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť, ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžrk/1/2018 zo dňa 17. apríla 2019. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol o ústavnej sťažnosti nálezom sp. zn. II.ÚS 68/2020-42 zo dňa 23. júna 2020 tak, že základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyššie uvedeným uznesením porušené bolo a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžrk/1/2018 zo dňa 17. apríla 2019 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

23. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na jej podanie (ustanovenie § 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

24. Kasačný súd mal z obsahu administratívneho spisu preukázané, že žalobca sa návrhom doručeným dňa 23.04.2015, Okresnému úradu Senec, domáhal prerokovania a určenia údajov o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, postupu v súlade s § 7 ods. 6 vo väzbe na § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 180/1995 Z. z., ktorou žiadal preskúmať schválený register týkajúci sa obsahu údajov o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré, podľa žalobcu, sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., týkajúci sa zápisov na LV č. XXXX, k. ú. M. S. M., v časti B, údajov, ktoré boli do katastra nehnuteľností zapísané na základe schváleného registra (príslušný katastrálny odbor schválil register /ďalej aj „register“ alebo „schválený register“/ rozhodnutím č. 2/2012/ROEP/Dedinka pri Dunaji zo dňa 02.04.2012, pre k.ú. M. S. M.) a ktorého údaje boli na základe schváleného registra následne zapísané do katastra nehnuteľností na LV č. XXXX, k. ú. M. S. M., z dôvodov uvádzaných v podanej žiadosti. Súčasne tvrdil, že správne orgány mu, ako vlastníčkovi (držiteľovi) nehnuteľností, ktoré boli predmetom

schváleného registra, nedoručili výpis návrhu registra, týkajúci sa pozemkov nachádzajúcich sa v k. ú. M. S. M.. Žalobca tvrdil, že príslušný orgán s ním, ako navrhovateľom v konaní o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim, ako s účastníkom konania, nekonal, hoci tak konať mal.

25. Súčasťou právnej konštrukcie pozemkového vlastníctva je verejná evidencia pozemkov a právnych vzťahov k nim. Táto evidencia má zásadný, často konštitutívny význam pre vznik a trvanie právnych vzťahov a v podstate i pre právnu existenciu pozemkov ako predmetu majetkových vzťahov. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v zákone je v osobitnom administratívnom konaní zistiť dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, úradne ich autorizovať a vytvoriť tak právne podmienky pre nakladanie s pozemkami. Výsledkom má byť sústredenie údajov o pozemkoch a ich právnych vzťahoch k nim v katastrálnom území do jedného elaborátu, čím sa odbúrava značná časť tzv. nedoložených právnych vzťahov úradným potvrdením v nesporných prípadoch. V konaní, ktorého výsledkom je schválenie registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP), sa v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje ROEP. Samotný ROEP je verejnou listinou, ktorá sa zapisuje do katastra nehnuteľností záznamom v súlade s § 34 a nasl. katastrálneho zákona. V konaní podľa zákona č. 180/1995 Z. z. má správny orgán kompetenciu dať do súladu skutočný stav so stavom evidovaným v katastri nehnuteľností. Predpokladom postupu správneho orgánu podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. je, aby schválený register obsahoval údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., a tak správny orgán po prerokovaní v komisii rozhodol o zmene údajov schváleného registra. Konanie podľa § 7 ods. 6 zákona slúži len na zmenu údajov ROEP v prípadoch, ak sa preukáže ich nesprávnosť, nie na určovanie vlastníctva k pozemkom.

26. Kasačný súd z administratívneho spisu zistil, že v správnom konaní sa žiadateľ - žalobca (ďalej aj „žiadateľ“) domáhal zápisu vlastníctva k pozemkom, zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. M. S. M., v celosti, titulom vlastníckych práv, ktoré nadobudol jeho právny predchodca - otec A.Á. E., a to na základe kúpnopredajnej zmluvy, ktorú uzavrel ako kupujúci, spolu s ďalšími kupujúcimi - Z. a C., s predávajúcou - P. Q., rod. H., dňa 20.08.1948, Čd 2671/48 a dielčej zmluvy, ktorú uzavrel predchodca žalobcu A. E., spolu s A. Z. a S. C., dielčou zmluvou zo dňa 30.12.1948, Čd 2671/48. Žalobca poukazoval na obsah ďalšieho listinného dôkazu - vzájomnej dohody, ktorá bola uzavretá dňa 23.04.1948, medzi jeho právnym predchodcom a A. Z. a S. C. v Bratislave.

27. Kasačný súd z obsahu predloženého administratívneho spisu zistil, že predmetom kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 20.08.1948 (ďalej aj „kúpna zmluva“), uzavretej medzi predávajúcou - P. Q. a kupujúcim - A. Z., S. C. a predchodca žalobcu - A. E. (ďalej aj „predchodca žalobcu“), boli nehnuteľnosti patriace a zapísané v pozemkovej knihe patriace katastrálnej obci Š., v pozemnoknižnej vložke č. 188, ako parcely č. 3, 4, 5, 6, 17, 18, 19, 223, 224, 225, 226/55, 178, 179, 180, 183, 184, 221/16, 226/32 a 230/1 až 231/1 v celkovej výmere 48 ha 93 árov a 67 m² (ďalej aj „nehnuteľnosti prevádzané kúpnopredajnou zmluvou zo 20.08.1948“)

28. Z obsahu kúpnopredajnej zmluvy zo 20.08.1948 vyplynulo podľa čl. V, že sa strany dohodli, že odpredávateľka (predávajúca) prehlásila, že dáva bezpodmienečné právo k tomu, aby sa pozemnoknižné vlastníctvo previedlo na kupujúcich v tejto zmluve uvedených, bez ďalšieho vyrozumienia. V čl. II účastníci zmluvnej strany dohodli kúpnu cenu vo výške 935 180,- Kčs, „ktorý obnos bude kupujúcim zložený v prospech predávajúcej, až po zistení všetkých hypotekárnych a ostatných tiarch. Zbývajúci obnos bude hotovo a bez zrážky vyplatený do rúk odpredávateľky po schválení tejto zmluvy zo strany príslušných úradov“. Súčasťou tejto zmluvy je overenie totožnosti predávajúcej verejným notárom dňa 23.08.1948 a súčasne obsahuje aj pečiatku s oznámením, že vlastnícke právo a príslušenstvo je podľa tejto zmluvy Čd 2671/48 vložené a knihované dňa 31.12.1948, okrúhla pečiatka súdu a podpis vedúceho pozemkovej knihy.

29. Súčasťou administratívneho spisu bola dielčia zmluva Čd 2671/48, uzavretá dňa 30.12.1948 (ďalej aj „dielčia zmluva“) medzi právnym predchodcom žalobcu - A. E. a A. Z. a S. C., na základe ktorých sa účastníci tejto zmluvy (uvedené osoby) dohodli, že:

A. E. prevezme do držby a vlastníctva nehnuteľnosti zapísané vo vložke k. ú. M. S. M. č. 188, pod parc. č. 3, 17, 18, 19, 223, 224, 225, 226/55, 221/16, 226/32 v celkovej výmere 11 ha 99 árov a 0,1 m²;

A. Z. prevezme do držby a vlastníctva nehnuteľnosti zapísané v tejto vložke pod par. č. 179 a 226/61, spolu 11ha 99 árov a 0,1 m²;

S. C. prevezme do držby a vlastníctva nehnuteľnosti v uvedenej vložke 188 pod parc. č. 180, 226/60 v rozsahu 11 ha 99 árov a 0,1 m² (ďalej aj „predmet prevodu dielčej zmluvy“).

30. Súčasťou tejto dielčej zmluvy je aj overenie podpisu A. E., S. C. a A. Z., notárom v Bratislave, dňa 30.12.1948, súčasťou zmluvy je aj pečiatka, že vlastnícke právo s príslušenstvom je na základe zmluvy Čd 2671/48 vložené dňa 31.12.1948, pečiatka súdu a podpis vedúceho pozemkovej knihy.

31. Súčasťou administratívneho spisu, okrem čestných prehlásení právneho predchodcu žalobcu, A. A. E. a iných listinných dôkazov je aj žalobcom predložená vzájomná dohoda, uzavretá v Bratislave dňa 23.08.1948 (ďalej aj „vzájomná dohoda“), medzi A. Z., S. C. a A. E., v ktorej sa účastníci tejto zmluvy dohodli o prevode pozemnoknižného vlastníctva tak, že na meno A. Z. a S. C. pripadá pozemok vo vložke 188, k. ú. Š., a to parcela č. 5, 6, dom s intravilánom parcel č. 178 - 179, 180, celková výmera 24 ha, 87 árov a 0,2 m², za úhrnnú cenu 475 269,- Kčs a na meno A. E. pripadá parc. č. 3, 4, dom s intravilánom a parc. č. 17, 18, 19, 183, 184, 223, 224, 225, 226/55, 221/16, 226/32, 231/1 o celkovej výmere 24 ha, 0,6 árov a 65 m². Uvedená zmluva je opatrená pečiatkou verejného notára, ktorý overil podpisy A. Z. (ktorý zastupoval ako splnomocnený zástupca aj S. C.) a A. E., a to v Bratislave dňa 23.08.1948.

32. Na tejto vzájomnej dohode (tejto kúpnopredajnej zmluve) sa nenachádza pečiatka okresného súdu o zápise zmluvy do pozemkovej knihy.

33. Porovnaním parcel, ktoré boli predmetom kúpnopredajnej zmluvy Čd 2671/48 z 20.08.1948, uzavretej medzi predávajúcou - P. Q. a A. Z., S. C. a predchodcom žalobcu - A. E. a s obsahom dielčej zmluvy pod Čd 2671/48 zo dňa 30.12.1948, uzavretej medzi predchodcom žalobcu E. a A. Z. a S. C., nie sú v dielčej zmluve uvedené všetky parcely týkajúce sa pozemnoknižnej vložky č. 188, ktoré sú obsahom kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 20.08.1948, keď absentuje v dielčej zmluve, parc. č. 4, 5, 6, 178, 183, 184, 230/1 a 231/1, ktoré sú však obsahom vzájomnej dohody, ktorú E., Z. a C. uzavreli v Bratislave dňa 23.08.1948, v kúpnopredajnej zmluve označenej ako „vzájomná dohoda“, na ktorej sa, ako už kasačný súd konštatoval, nenachádza pečiatka príslušného súdu pozemkovej knihy o zaknihovaní uvedenej zmluvy.

34. K tvrdeniam žalobcu, že v správnom konaní sa s ním nekonalo a nebol mu doručený výpis z registra, vo vzťahu ku ktorému by mohol podávať námietky a využívať ďalšie opravné prostriedky, kasačný súd konštatuje, že žalobca, resp. jeho právny predchodca, mal byť účastníkom konania podľa zákona č. 180/1995 Z. z. týkajúceho sa registra pozemkov, nachádzajúcich sa v k. ú. M. S. M., ktoré boli obsiahnuté v schválenom registri a ktorého údaje boli zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, k. ú. M. S. M.. Tieto skutočnosti (pokiaľ by boli preukázané tvrdenia žalobcu, že s ním príslušné orgány v konaní podľa zákona č. 180/1995 Z. z. nekonali), v štádiu konania, rozhodovania správnych orgánov, po schválení registra a jeho zápisu do katastra nehnuteľností (ďalej aj „KN“) sú bezpredmetné z dôvodu, že došlo k schváleniu registra a jeho zápisu do katastra nehnuteľností.

35. V tomto štádiu konania jediným možným opravným prostriedkom žalobcu bol návrh, ktorý podal a hodnotenie zo strany správnych orgánov schváleného registra a zapísaného registra v príslušnom katastri nehnuteľností postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. Posúdenie námietok žalobcu postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. má však zákonné mantinely, tak ako vymedzuje dikcia tohto zákonného ustanovenia, vo väzbe na § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. Z tohto pohľadu potom prípadné pochybenie správnych orgánov, pokiaľ by bolo preukázané, že žalobcovi výpis z registra správne orgány nedoručovali, nemal možnosť voči nemu podať námietky a využiť ďalšie opravné prostriedky, prípadne aj následný súdny prieskum, nie je možné v tomto štádiu konania, aj v čase rozhodovania správnych orgánov v inštančnom postupe, ktoré bolo predmetom preskúmania

správnym súdom, vyhodnocovať z dôvodu zapísaných údajov schváleného registra v katastri nehnuteľností a právnej úpravy, ktorá upravuje a v akom rozsahu je možné „vstupovať“ a meniť údaje v katastri nehnuteľností potom, čo k schváleniu registra a zápisu jeho údajov v katastri nehnuteľností došlo.

36. Opätovne kasačný súd zdôrazňuje, že prípadné porušenie práv žalobcu byť účastníkom konania podľa zákona č. 180/1995 Z. z. (pokiaľ by bolo preukázané, čo z obsahu administratívneho spisu nie je preukázané ani vyvrátené), na takéto pochybenie nie je možné v tomto štádiu konania prihladať. Kompetencia príslušných správnych orgánov preskúmať žiadosť žalobcu, po schválení registra a zapísaní jeho údajov do katastra nehnuteľností, je vymedzená v § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z., ktoré vymedzuje mantinely a preskúmania takejto žiadosti účastníka konania.

37. Z rozhodnutí žalovaného a prvostupňového správneho orgánu vyplýva, že správne orgány čiastočne akceptovali žiadosť žalobcu, keď čiastočne mu vyhovelí a vychádzali z obsahu právnych úkonov, a to zápisov v pozemkovej knihe, týkajúcej sa vložky č. 188, Dedinka pri Dunaji, predtým Šáp, čo podrobne v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu chronologicky uviedli. Prvostupňový správny orgán v rozhodnutí konštatuje, že zápisy v hlavnej pozemkovej knihe č. 188 a v novozaložených pozemknoknižných vložkách 183, 184 a 185 boli vykonané v súlade s rozdelením nehnuteľnosti medzi kupujúcich tak ako je uvedené v dielčej zmluve z 30.12.1948, v bodoch 1, 2, 3 a konštatuje, že ostatné nehnuteľnosti, ktoré boli uvádzané v kúpnej zmluve z 20.08.1948, ako aj v dielčej zmluve z 30.12.1948, a to parc. 4, 5, 6, 178, 183, 184, 230/1 a 231/1, neboli rozdelené medzi kupujúcich a ostali zapísané v PK vložke 188, pod B15 vo vlastníctve predávajúcej P. Q., pričom podľa prvostupňového správneho orgánu mali byť rovnakým dielom v podiele 1/3 rozdelené medzi kupujúcich. Ďalej poukazuje na ďalšie zápisy v pozemknoknižnej vložke č. 188 zo dňa 10.12.1954, Čd 670, ktorými došlo k zlúčeniu a rozdeleniu parcely 178, 179, 180 a 183 a parc. č. 184 zanikla zápisom pod B16 zo dňa 15.12.1954, Čd 674, boli parcely 456 zapísané do novej pozemknoknižnej vložke 350 v prospech Československého štátu, Miestneho národného výboru Dedinka pri Dunaji a tieto pôvodné parcely sú už majetkoprávne usporiadané v CKN parcelách a zapísané v celosti na LV a následne boli zápisom schváleného registra, prepísané na LV XXXX, v prospech PK vlastníčky P. Q., keď podľa správnych orgánov zhotoviteľ registra nedisponoval kúpnopredajnou zmluvou z 20.08.1948, ktorá mu nebola, v čase zostavovania registra účastníkmi konania, doručená na zapracovanie, resp. ju považoval v celom rozsahu za zapracovanú, keďže bol prevedený zápis PK vložky 188, Čd 2671/48. Prvostupňový správny orgán konštatoval, že na LV XXXX, zapísané EKN parc. 178/1/2/3/5, 183/1/2/3, 230/1 a 231/1, ktoré vznikli geometrickými plánmi a vo vzťahu k týmto parcelám akceptuje správny orgán prvého stupňa aj žalovaný, že A. E. bol vlastníkom spoluvlastníckeho podielu v 1/3, keď bol jeden z 3 kupujúcich podľa kúpnopredajnej zmluvy z 20.08.1948 a podľa dielčej zmluvy z 30.12.1948.

38. Tieto skutkové zistenia a tvrdenia prvostupňového správneho orgánu v plnom rozsahu, (ako vyplýva z dôvodov rozhodnutia žalovaného), žalovaný akceptoval.

39. Z uvedeného vyplýva, že správne orgány rozhodli vo vzťahu k žalobcovi, keď akceptovali obsah kúpnopredajnej zmluvy Čd 2671/8 z 20.08.1948, ako aj dielčej zmluvy Čd 2671/48 zo dňa 30.12.1948, ktoré boli zapísané, ako vyplýva aj z obsahu týchto zmlúv a zaknihované a ich údaje boli zapísané do pozemkovej knihy vložky 188, v časti B - „Vlastníctvo“, tak ako vyplýva zo zápisu vo vložke 188, Šáp, bod B14 a následne vyplýva z obsahu pozemknoknižných vložiek Dedinka pri Dunaji, predtým Šáp, vložky 283, B 1, 2, vložky 284, B1 a vložky 285, bod B1, 2. Z obsahu zmlúv jednoznačne vyplýva, ako aj z výpisov z pozemknoknižnej vložky 188 a pozemknoknižiek 284, 285 a 283, že obsah právnych úkonov kúpnej zmluvy zo dňa 20.08.1948, ako aj obsah dielčej zmluvy z 30.12.1948, bol v príslušnej pozemkovej knihe príslušného okresného súdu zaknihovaný tak, že bol naplnený, podľa názoru kasačného súdu, tzv. intabulačný princíp. Ako vyplýva z obsahu pozemkovej knihy a uvedených PK vložiek obci Šáp alebo Dedinka pri Dunaji, v pozemkovej knihe sa nenachádza údaj zápisu obsahu vzájomnej dohody, uzavretej medzi C., Z. a predchodcom žalobcu E., označenej ako vzájomná dohoda zo dňa 23.08.1948, ani na tejto predloženej zmluve sa nenachádza pečiatka príslušného súdu o tom, že došlo k zápisu údajov obsiahnutých vo vzájomnej dohode do pozemkovej knihy a tieto skutočnosti ani z

obsahu pozemkovej knihy, vo vložke 188, Šáp, resp. Dedinka pri Dunaji, resp. iných vložiek súvisiacich so zápismi vo vložke 188, nevyplývajú. Vo vložke 188, Šáp, bod B14, je uvedená kúpno predajná zmluva zo dňa 20.08.1948 a dielčia zmluva zo dňa 30.12.1948, s poukazom na Čd 2671/48. Kasačný súd zdôrazňuje, že vzájomná dohoda z 23.08.1948, ktorá sa mala týkať vysporiadania medzi Z., C. a E., parc. č. 4, 5, 6, ďalej 178, 183, 184 a parc. 231/1, tak ako bola predložená a je súčasťou administratívneho spisu, nemá označenie Čd a pečiatku pozemkovej knihy príslušného súdu o zaknihovaní kúpnej zmluvy a jej údajov do pozemkovej knihy. Z uvedených skutočností teda jednoznačne vyplýva, že v pozemkovej knihe boli zapísané skutočnosti, ktoré sa týkajú kúpno predajnej zmluvy zo dňa 20.08.1948 a dielčej zmluvy zo dňa 30.12.1948, vedené pod Čd 2671/48, opatrené aj pečiatkou pozemkovej knihy a podpisom vedúceho pozemkovej knihy a okresného súdu o vložení vlastníctva, na základe uvedených zmlúv do pozemkovej knihy. Z týchto zmlúv vychádzajú aj zápisy v pozemkovej knihe týkajúce sa nadobudnutia vlastníctva k pozemkom, zapísaných vo vložke 188, obec Šáp, tak ako je uvedené v obsahu týchto zmlúv, kde predmetom prevodu P. Q. boli aj parcely 4, 5, 6, 178, 183, 184, 230/1, 231/1, ktoré však neboli súčasťou dielčej zmluvy, uzavretej medzi predchodcom žalobcu a C. a Z. dňa 30.12.1948 v tom zmysle, že by z obsahu dielčej zmluvy bolo preukázané, že dohodou medzi E., C. a Z. došlo k tomu, že právny predchodca žalobcu - A. E. nadobúda aj parc. 4, 5, 6, 178, 183, 184, 230/1 a 231/1. Tieto parcely nie sú obsiahnuté v dielčej zmluve zo dňa 30.12.1948, ktorá bola knihovaná a sú obsiahnuté vo vzájomnej dohode z 23.08.1948, ktorá však zaknihovaná v pozemkovej knihe nebola, čo nevyplýva z obsahu tejto vzájomnej zmluvy a zo zápisov pozemkovej knihy, týkajúce sa vložky 188, obec Šáp, resp. Dedinka pri Dunaji.

40. Vzhľadom na zápisy, zlučovanie a majetkovoprávne vysporiadanie pôvodných parcel PK vo vložke 188, že tieto parcely boli, tak ako aj konštatoval správny orgán, zapísané na LV XXXX, k. ú. M. S. M., pôvodne na pôvodného vlastníka - P. Q. a došlo, na základe žiadosti žalobcu, k zápisu vlastníctva k týmto pozemkom, ktoré zodpovedajú parcelám, ktoré boli predmetom schváleného registra, čo v konaní nebolo sporným, v prospech všetkých troch kupujúcich, teda nielen právneho predchodcu žalobcu, ale aj S. C. a A. Z., na základe kúpno predajných zmlúv a dielčej zmluvy, ktoré boli zaknihované v pozemkovej knihe a ktorej obsah vlastníctva bol premietnutý do zápisov v pozemnoknižnej vložke 188, Šáp.

41. Z uvedeného dôvodu kasačnému súd nezostávalo nič iné, len súhlasiť s názorom správnych orgánov, že postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. je možné vykonať zmeny údajov katastra nehnuteľností vo vzťahu k schválenému a zapísanému registru len na základe zaknihovaných kúpnych zmlúv, na základe ktorých došlo k zápisom vlastníctva v pozemkovej knihe. Pokiaľ žalobca disponuje dôkazmi o existencii zmlúv, na základe ktorých nadobudol jeho právny predchodca výlučné vlastníctvo, teda nielen podiel 1/3 k pôvodným pozemnoknižným parcelám 4, 5, 6, 178, 183, 184 a 231/1, spolu s C. a Z., nadobudol kúpnu zmluvou s P. Q., v Bratislave zo dňa 20.08.1948, tak jediným možným postupom, ktorým sa žalobca môže domáhať svojich práv je určovací žaloba podľa Civilného sporového poriadku. Len v civilnom sporovom konaní je príslušný súd kompetentný vyhodnotiť všetky dôkazy produkované žalobcom ako právnym nástupcom A. E. a vyhodnotiť relevantnosť týchto listinných a iných dôkazov, ktoré o. i. produkoval žalobca aj v administratívnom konaní a sú aj súčasťou administratívneho spisu (vzájomná dohoda zo dňa 23.08.1948, čestné prehlásenia predložené žalobcom, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu, resp. iné dôkazné prostriedky), ako aj skutočností preukazujúce tvrdenia žalobcu o zaplatení kúpnej ceny podľa jednotlivých zmlúv.

42. Záverom kasačný súd konštatuje, že predmetom uvedenej dielčej zmluvy, rozdelenia pozemkov nadobudnutých od P. Q.C. otcem navrhovateľa, neboli parcely 4, 5, 6, 178, 183, 184, parcela 231/1 ani parcela 230/1. Pôvodná parcela PK 226/32 sa následne rozdelila na 226/32, 226/60 a 226/61, s poukazom na zápis vo vložke 188, bod B14. Správne orgány do vysporiadania nemohli zahrnúť PK parcelu 184, ktorá zanikla, čo vyplýva zo zápisov v pozemnoknižnej vložke a bola prevedená na československý štát, v tomto zmysle bolo možné sa práv k tejto parcele, podľa názoru správneho súdu, domôcť len v príslušnom reštitučnom konaní, za splnenia zákonných podmienok. Tie pozemky, ktoré boli predmetom prevodu z P. Q. na troch kupujúcich, vrátane predchodcu žalobcu a zapísané pôvodne v pozemnoknižnej vložke 188 a následne zapísané do novozaložených PK vložiek 283, 284 a 285 a ktoré

boli uvádzané v kúpnej zmluve z 20.08.1948 a v dielčej zmluve z 30.12.1948, a to parcely 4, 5, 6, 178, 183, 184, 230/1, 231/1 neboli rozdelené medzi kupujúcich. Zápis v PK vložke 188, pod B15 zo dňa 10.12.1954, ČD 670 preukazuje zlúčenie a rozdelenie parcely 178, 179, 180 a 183 a zánik parcely 184 zápisom pod B16 zo dňa 15.12.1954, ČD 674, keď parcely 4, 5, 6 boli zapísané do novej PK vložky 350 v prospech Československého štátu - Miestneho národného výboru a podľa správnych orgánov aj tieto parcely sú vysporiadané a zapísané v celosti na LV.

43. Z uvedeného vyplýva, že predmetom zápisov v katastri nehnuteľností, na základe schváleného ROEP-u mohli byť len tie nehnuteľnosti, ktoré neprešli na Československý štát a neboli majetkovoprávne vysporiadané, čo zodpovedá nehnuteľnostiam zapísaných na LV XXXX, k. ú. M. S. M., EKN parcely 178/1, 2, 3, 5, 183/1, 2, 3, 230/1 a 231/1. Vo vzťahu k ostatným parcelám, ktoré boli síce predmetom prevodu z p. Q. na p. E., p. C. a p. Z., ale neboli obsahom dielčej zmluvy a ktoré následne, podľa zápisu v pozemkovej knihe, prešli na československý štát, mohli byť (aj právnenému predchodcovi žalobcu) vrátené v reštitučnom konaní, pri splnení zákonných podmienok, avšak nemohlo dôjsť, podľa názoru kasačného súdu, k ich zahrnutiu do schváleného registra obnovennej evidencie pozemkov a zápisu do katastra nehnuteľností. Potom záver správnych orgánov, ktoré v súlade so zaknihovanými zmluvami a zápismi v pozemkovej knihe rozhodli, vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaných v súčasnosti na LV XXXX, k. ú. M. S. M., okres K., obec H. M., v 1/3 pre právneho predchodcu žalobcu a po 1/3 pre ďalších účastníkov kúpno predajnej a dielčej zmluvy zaknihovanej v PK vložke 188, obec Šáp, je súladný so zákonom.

44. Nie je možné bez právoplatného súdneho rozhodnutia (v civilnom konaní) o určení vlastníctva k pozemkom v celosti, v prospech právneho predchodcu žalobcu (resp. v prospech žalobcu ako právneho nástupcu predchodcu) v konaní podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z., takéto vlastnícke právo pre žalobcu priznať. Nie je v kompetencii správneho orgánu podľa zákona č. 180/1995 Z. z. rozhodovať o vlastníctve žalobcu a zasahovať do vlastníckych práv svojimi rozhodnutiami, okrem postupu podľa § 11 zákona č. 180/1995 Z. z. Keďže žalobca nepreukázal, že bolo právoplatne rozhodnuté o vydržaní vlastníckeho práva žalobcu (jeho právneho predchodcu) postupom podľa § 11 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., nepreukázal, že právoplatnými rozhodnutiami príslušných orgánov v reštitučnom konaní nadobudol vlastnícke práva k sporným parcelám v celosti, nepreukázal, že sa tak stalo na základe právoplatného súdneho rozhodnutia v civilnom konaní, preto nemohol žalovaný rozhodnúť vo veci žalobcu inak, než v preskúvanom rozhodnutí žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu.

45. Potom záver správneho súdu, ktorý žalobu žalobcu zamietol a poukazuje na zákonnosť preskúvaného rozhodnutia žalovaného a nutnosť uplatniť si práva k 2/3 predmetných nehnuteľností, zapísaných na LV XXXX, k. ú. M. S. M. v civilnom sporovom konaní určovacou žalobou, je správny.

46. Vzhľadom na uvedené kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu s poukazom na § 461 SSP ako nedôvodnú, zamietol.

47. Keďže žalobca nemal v konaní úspech, proti žalovanému mu právo na náhradu trov kasačného konania nevzniká, preto pri aplikácii § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP a contrario kasačný súd rozhodol tak, že nepriznal žalobcovi právo na náhradu trov kasačného konania. Súčasne právo na náhradu trov kasačného konania nevzniká ani žalovanému, keď neboli preukázané podmienky podľa § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP pre priznanie náhrady trov kasačného konania žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e príпустný.